

Tjörnarps Sockengille - en ideell förening.

Sammanställning av protokoll 1967 – 2004 av Lena Frykman

Tjörnap hette ursprungligen Thyrnetorp, senare Tjörnerup, som enligt ortnamnssakkunnige Göran Hallberg, har med törne, hagtorn att göra. Orten ligger ju i Skånes skogs- och risbygd. Tjörnarps socken har mycket gamla anor. Här finns spår av stenåldersbosättningar och en mängd järnåldersgravar har dokumenterats. Tjörnarps kyrkby bildades under medeltiden. Här finns en kyrkoruin från 1100-talet med en ödekyrkogård.

I och med södra stambanans utbyggnad, den 1 december 1860 öppnades hela sträckan Malmö - Hässleholm, inleddes ett nytt skede. År 1875 fick Tjörnap egen järnvägsstation, vilket blev förutsättningen för ortens uppsving och befolkningsökning. Stationssamhället växte fram med nyetablering av handel och hantverk. Godståg och persontåg i stor mängd stannade vid Tjörnarps station. På 1950-talet fanns här, förutom Gunnarps Tegelbruk (med en produktion på upp till 3 miljoner tegelstenar per år), flera småindustrier såsom stärkelsefabrik, kappfabrik, strumpfabrik och kvarn, tidigare också mejeri och torvtillverkning. Här fanns hela nio pensionat samt en mängd semesterhem, bl.a. Kockums semesterhem, som fortfarande finns kvar, nu i form av Tjörnarps kursgård.

Genom storkommunreformen 1952 upphörde socknarna att vara självstyrande. Socken och kommun var inte längre detsamma. Sockenområden slogs samman till större enheter. Tjörnap gick upp i Sösdala kommun den 1 januari 1952. Snart uppkom behov att tillvarata den egna socknens olika intressen, ett behov som växte ytterligare i och med den

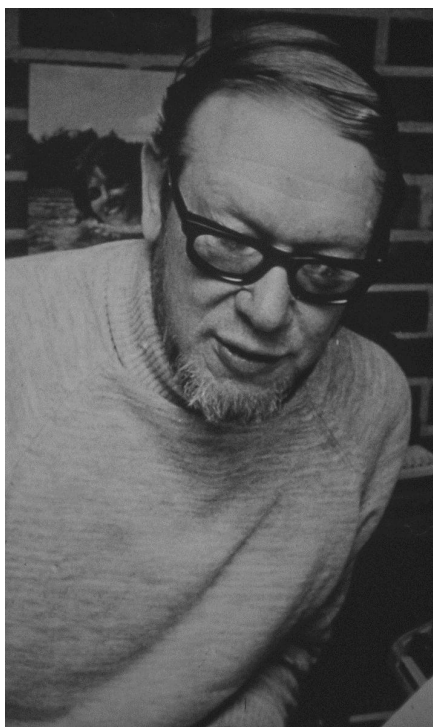
andra storkommunreformen 1962, då det krävdes att kommunerna skulle byggas upp runt en centralort.

Planteringen på torget får symbolisera Försköningsföreningens verksamhet.

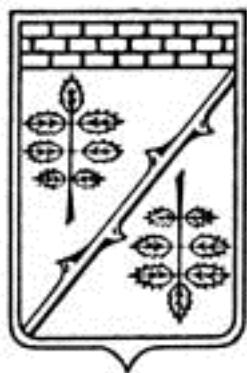
1967

I Tjörnap fanns en Försköningsförening sedan 1932, som hade haft till uppgift att bl.a. svara för planteringar och sköta strandpromenaden längs Tjörnapssjön. Uppgifterna blev fler och nu handlade det inte längre bara om försköning. För-

Bertil Håkansson.

slag till nya stadgar togs fram och den 21 oktober 1967 hölls föreningsmöte i Tjörnarps församlingshem med fabrikör Henning Hennerup som mötesordförande. Tjörnarps Sockengille bildades, en ideell förening med ändamål ”att inom Tjörnarps socken på fri och opolitisk grund tillvarataga för sockenborna gemensamma intressen i skilda sammanhang”. Tjörnarps Sockengilles första styrelseordförande blev Bertil Håkansson, ägare av Bröderna Håkanssons Värme AB. Kassör blev K.E. Anderberg, Anderbergs Manufakturaffär & Syateljé. Övriga styrelseledamöter: köpman William Hecktor, Hecktors Speceri- & Diverseaffär och Shell Bensin & Cafeteria, ingenjör Nils-Erik Boman, fru Britta Svensson, Bertil Berggren, Åkeri & Schakt AB, kamrer Åke Svensson samt fastighetsmäklare Ragnar Hillbur. Revisorer blev folkskollärare Filip Johnsson och vattenverksskötare Sigfrid Herrlin. Årsavgiften bestämdes till fem kronor. Henning Hennerup som varit ordförande i interimstyrelsen avtackades.

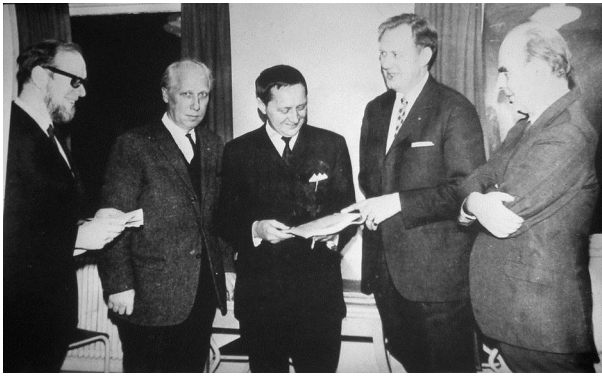
Den nyvalde ordföranden föreslår att man skall försöka ”åstadkomma någon slags historik över Tjörnarps socken”. Sockengillet får också ett eget vapen (tegelmur och törne) ritat av Bertil Håkansson.

Föreningen fick en flygande start. Tjörnarp, som låg precis vid gränsen mellan de båda skånska länen, hamnade i hetluften. Frågor som främst behandlades var naturligtvis den förestående kommunsammanslagningen, befolkningsunderlag, gränser, den ekonomiska upp-
görelsen mellan Hörsblocket och Hässleholmsblocket, administrationen i Hörsblocket etc. Diskussionens vågor gick höga.

1968 - 1969

Kampen slutade med att den 1 januari 1969 rycktes Tjörnarp loss från Sösdala kommun och Kristianstads län och fördes över till Höörs kommun och Malmöhus län. Tjörnarps byar i norr ville vara kvar i L-län. Striden har inte lagt sig helt än. Fortfarande läser de flesta Tjörnarpsbor tidningen Norra Skåne och många talar om ”stan” och menar därmed Hässleholm eller Kristianstad. Behovet att tillvarata Tjörnarpsbornas intressen växte sig sålunda än starkare och Tjörnarps Sockengille fick en nyckelroll. Uppgiften blev nu tvåfaldig: dels att vara en länk mellan de styrande i kommunen och medborgarna, dels att skapa gemenskap och trivsel i orten.

I oktober 1968 var antalet medlemmar 109 st. Redan då togs frågan upp om gångtunnel under järnvägen till badplatsen, vård av Tjörnarpsjön och inplantering av fisk. Frågor som bostadsbyggande, gator, skyltar, vatten, avlopp, kommunikationer, industrimark, trafiksäkerhet etc. går som en röd tråd genom protokollen. Trevligheter såsom anordnande av byfest förslagsvis på Kockums semesterhem i Korsaröd tas upp. Samarbete inleds med Villaägareföreningen och Idrottsföreningen.

Tidig diskussion om järnvägstrafiken Bertil Håkansson t v och Nils Erik Boman t h.

1970 - 1971

Vid årsmötet 1970 valdes Nils-Erik Boman till ny ordförande. Årsavgiften höjs till tio kronor. 1971 initieras frågan om lekskola. I den s.k. historikfonden finns nu den 11 februari 5.278 kronor och 41 öre! Vid årsmötet 1971 valdes William Hecktor till ny ordförande. Frågan om att få till stånd en natur- och fiskevårdsförening tas upp.

1972

I augusti 1972 mottages skrivelse från SJ "att Tjörnarps station kommer att avbemanas den 1 januari 1973". Enligt protokollet var detta på grund av statistik som visade minskning av antalet sålda biljetter i Tjörnarps och minskning av antalet skickade paketgods. Styrelsen beslutar undersöka riktigheten i redovisningen t.ex. om statistiken redovisar biljetter sålda på tåget.

Teleförbindelsen söderut diskuterades. Besluts begära överflyttning från 0451 till 0413-området. Föreslås att man "skulle försöka få tag i en "tidningsman" så att artiklar från Tjörnarps ofta kan publiceras".

Vid möte med SJ oktober 1972 meddelades att nedläggning av stationen var ett faktum, vidare att åtta järnvägsövergångar i Tjörnarps är alldeles för många och att samordning krävs.

1973

Den 2 maj 1973 besluts att "föreslå att kommunen köper järnvägsstationen, som då kan ändras om till postkontor". Besluts också kontakta överbanmästaren i Malmö för att åstadkomma ljudsignaler vid badplatsen övergång.

Den 18 oktober samma år redogjordes för eventuell nedläggning av Gunnarps småskola och nybyggande av paviljong vid Kyrkskolan. Stor opinion för att få ha kvar småskolan "mitt i byn".

Protest mot höjda tomtpriser. Gatunamn föreslås.

1974

Den 20 mars 1974 meddelas, att vassröjning i Tjörnarpsjön kommer utföras genom AMS-arbete. Vidare "meddelar Lena Frykman att hon överlämnat renskrivet material, bl.a. Justus Högdahls uppteckningar, samt handlingar över historiken till landsantikvarie Åke Werdenfels för vidare befordran till fakulteten för Folklivsforskning, Lunds Universitet. Intervjuer skall göras. Fotografier samlas in".

Vid årsmötet den 17 maj 1974 har kommunfullmäktiges ordförande Sylve Öfström,

kommunalingenjör Alwe Nilsson samt stadsarkitekt Lennart Sunemark bjudits in. ”Till kassör valdes fru L. Frykman, som äger rätt att förvalta Tjörnarps Sockengilles tillgångar”.

Den 2 december samma år beslöts ”att något av Valborgsmässofirandet skulle anordnas på Röda Torget”.

1975

Den 9 april 1975 meddelas, att fiskevårdssektionen inom Sockengillet åtagit sig anhålla om att kommunen står som ekonomisk garant för en fiskevårdsutredning.

En rad frågor behandlas under 1975: parkeringsplatser, Röda Torgs utformning (här förordas ”att träd och buskar bevaras som skydd och ljudbarriär för buller och trafikbrus från väg 23”), väntrum för barn m.fl. som väntar på skolbussen, sop-container, strandpromenadens skötsel, telefon-riktnummer och ev. ny taxeindelning, revidering av stadsplanen, planfria järnvägs korsningar, badplatsens säkerhet etc.

Ordförande Axel von Trampe och kommunrepresentanter.

1976

Vid årsmötet den 14 maj 1976 väljes Axel von Trampe till ny ordförande. Representer från Höörs kommun, kommunalrådet Thorvald Frostemark, byggnadsnämndens ordförande Sture Nilsson samt tekniske chefen Alwe Nilsson, var inbjudna ”för att redogöra för kommunens planering och utveckling i Tjörnarp”. Beslöts att skicka skrivelse till barnavårdsnämnden i Höör ”om möjlighet att få bygga en För/Lekskola i Tjörnarp”. Vid efterföljande frågestund ”fick Lokaltrafi-

ken Tjörnarp - Höör vidkännas grava anmärkningar”. Från Karlarps Villaägareförening ”framfördes önskemål om ett eventuellt samarbete med Sockengillet om att arrangera någon sommarfest.” Asfaltering av gångbanor, bostadsplanering, bl. a. pensionärsbostäder, industrimark, underhåll av Kyrkstigen genom skogen, säkrare badplats var ytterligare frågor som diskuterades, liksom vägen Tjörnarp - Hedensjö - Norra Rörum.

1977 - 1978

Vid årsmötet 1977 beslutas om stadgeändring för att bredda rekryteringsbasen för medlemskap i Tjörnarps Sockengille. Krav att medlem ska vara bosatt eller äga fastighet i Tjörnarp tas bort. Ny lydelse: ”... också den som utan att ha denna anknytning kan av styrelsen godkännas som medlem i Gillet”.

Vid årsmötet 1978 väljes Rose-Marie Månsson till ny sekreterare efter Britta Svensson.

1979

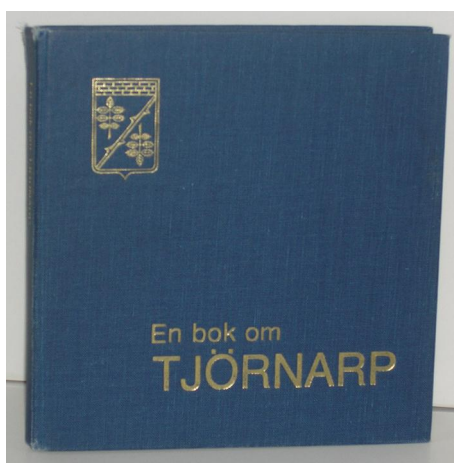
Vid årsmötet 1979 höjs medlemsavgiften till 15 kronor. Man beslutar anta Höörs Gra-

fiska att trycka sockenboken, bunden i blått klotband med sockengillet vapen och att boken skall heta "En bok om Tjörnarps". Gustav Anderssons fossilsamling föreslås få en monter i skolan. Klagomål på Korsaröds behandlingshem framförs. SJ:s planer samt kom- pletteringstrafik diskuteras. Beslutas inbjuda ungdomar via skolan och uppmuntra dem utse en samarbetsgrupp. I oktober bildas en ungdomssektion under Sockengillet med Ing- mar Hecktor som ordförande. Ungdomarna får disponera ett fritidshus genom kommu- nens fritidsnämnd.

Valborgsmässobål arrangeras för första gången och Sockengillet åtar sig ta över Mid- sommarfirandet efter Tennisklubben.

1979-05-04 beslutar Länsstyrelsen i Malmöhus län om bildande av fiskevårdsområde för Tjörnarpsjön i Höörs kommun. Stadgar fastställs och Tjörnarpsjöns fiskevårdsom- rådesförening registreras med följande styrelse: Ordförande Lena Frykman, ledamöter Ragnar Hillbur, Bengt Modig, William Hecktor, Åke Svensson, Stig Glimbrand, Leif Bengtsson.

Sista tåget stannar i Tjörnarps 1979-06-10 kl 20.35. Sockengillet organiserar denna "sista resa" Tjörnarps - Sösdala, för Tjörnarpsborna. Rålsbussen blir proppfull, färdbiljetten blir tragisk souvenir.

En "fyrpartimotion" angående badplats i Tjörnarps inlämnas till kommunfullmäktige i Höör. Sockengillet beslutar uttala sitt stöd för motionen.

På styrelsemötet 19 november meddelar kassören Lena Frykman att "En bok om Tjörnarps" är klar, att försäljningen började den 12 november och att det till idag (efter en vecka!) är sålt c:a 400 exemplar! Be- slutades föreslå landsantikvarie Åke Werdenfels till hedersledamot på årsmötet 1980. Åke Werdenfels, som varit redaktör för boken, har gjort arbetet på sin "spilltid" helt ideellt och endast fått ersättning för resor och andra utlägg.

1980

I januari 1980 ordnar Ungdomssektionen maskerad i Håkanssons hall, där de senare också startar rullskridskoverksamhet. De finansierar en del av sin verksamhet genom pap- persinsamling. Sockengillet styrelse beslutar skicka protest mot det planerade förbigångs- spåret till kommunikationsdepartementet, länsstyrelsen, Höörs kommunstyrelse och bygg- nadsnämnd samt partigrupperna i Stockholm! Lena Frykman anser dock att förbispåret kan vara en fördel för eventuella framtida tågstopp i Tjörnarps. På årsmötet väljes Birgitta Alm till ny kassör. Sockengillet anholder om belysning på Kyrkstigen - Alfredabacken samt om julgran på Röda Torg.

1981 - 1982

1981 väljes Gert Erlandsson till ny ordförande. Badplatsen görs i ordning för midsom- marfirande, en rutschbana inhandlas, solbrygga, staket och bänkar ses över. Den 6 febru-

ari 1982 anordnar Sockengillet för första gången en "Februarifest" på Svenstorps bygdegård i Norra Rörum. Kalkon serveras och Tjörnarps SPEX med Bertil Jönsson som "revykung" underhåller.

1983 - 1984

Vid årsmötet 1983 informeras om kommunens planering av nytt servicehus och ny låg- och mellanstadieskola samt om fiskevårdsområdet. Den 6 december arrangeras Julbasar på Röda Torg med ordföranden som tomte. Januari 1983 köper Sockengillet ett piano (med skylt), som deponeras på det nya servicehuset. Valborgsmässofirande med fackeltåg arrangeras i samarbete med scouterna. Lena Frykman, vice ordförande i kommunstyrelsen, håller tal till våren. Den för ändamålet tillfälligt hopsnickrade "talarstolen" kastas där- efter helt käckt på bålet av Gillets ordförande.

1984 hålls vårtalet av lärare Rune Ljunggren och kyrkokören medverkar. Vid årsmötet samma år väljes Lena Frykman till sekreterare. Sockengillet åtar sig sköta badplatsen en timme varannan dag mot ersättning från kommunen. Julbasar anordnas vid den nybyggda skolan.

1985

1985 beslutas att i fortsättningen inte anordna midsommarfirande vid befintlig bad- plats intill järnvägen, detta på grund av de enorma säkerhetsriskerna. Sockengillet har tidi- gare år svarat för vakthållningen, ett nog så tungt ansvar, eftersom folk i festens yra riske- rar att antingen drunkna i sjön eller bli överkörda av tåg. Inköps högtalaranläggning för utomhusbruk samt konstisaggregat att användas på fotbollsplanen. Det senare skänks till skolan och för skötseln svarar ungdomssektionen. Vid årsmötet utses Margareta Håkans- son till sekreterare. En "marknadsföringsgrupp" utses. En folder med förteckning över företagen i Tjörnarp sammanställs, en videofilm produceras, orienteringstavlor sätts upp. Öppet hus hos företagen ordnas, träff med förtroendevalda arrangeras, välkomstbrev till nyinflyttade tas fram. Vid Valborgsmässofirandet läser redaktör Hjalmar Edgren en dikt till våren. En dansbana/solbrygga spikas ihop och placeras på Röda Torg, som blir ny plats för midsommarfirande med folkdansuppvisning, ringlekar och lotterier.

Gustav Andersson

1986

Den 15 april 1986 överlämnar Gustav Andersson sin stendokumentation till Sockengillet som gåva att placeras i en glasmonter på skolan. Avtäckning och högtidlig invigning sker på årsmötet den 17 april och Gustav Andersson utses till hedersmedlem. Sockengillet marknads- för Tjörnarp genom att delta vid Hant- verksföreningens Jubiléumsmässa i Höör i juni 1986, som invigdes av prinsessan Christina. I juli säljs konvalescenthem-

Informationsmöte angående Korsaröds behandlingshem

met Mariahemmet till Korsaröds behandlingshem, som ansökt om tillstånd för utökning av verksamheten. Informationsmöte hålls i september. Möjligheten att överklaga undersöks. Professor Johan Asplund bistår Sockengillet med besvärsskrivelse till länsstyrelsen. Medlemsmöte hålls, där samtliga närvarande är för ett överklagande. Styrelsen uppvaktar personligen landshövding Bertil Göransson.

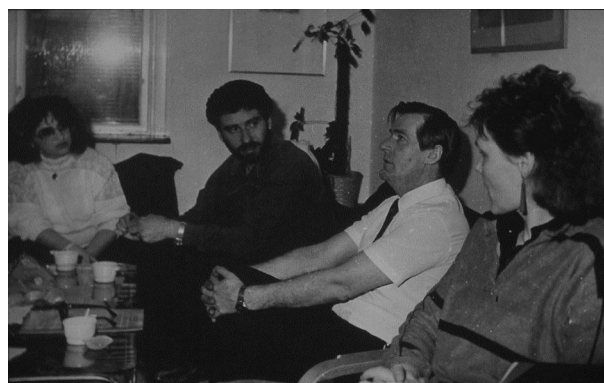
1987

Midsommarfirande 1987

Vid årsmötet 1987 väljes Bertil Jönsson till ny ordförande och Lena Frykman till sekreterare. Sockengillet föreslår Gustav Andersson till kommunens kulturstipendiat.

April 1987 startar den rikstäckande Landsbygd 90-kampanjen "Hela Sverige ska leva". Höör har utsetts till försöksområde för ny metodstudieplan. Tjörnarps Sockengille får uppdraget starta studiecirkel. Fyra cirkel kommer igång: näringsliv-marknadsföring, kommunal service, kommunikation, miljö-kulturhistoria. Vid årets Valborgsfirande hålls vårtalet av kommunstyrelsens vice ordförande Ingvar Andersson. Länsstyrelsen presenterar utredningen "Prästgårdsskogen" i Tjörnarp, en översiktlig inventering samt analys av alternativ lokalisering av badplats. Sockengillet är representerat vid möte med företrädare för Korsarödshemmet och socialförvaltningen. Landsbygd 90-cirkeln "Miljö-kultur-historia" utlovas ekonomiskt bidrag till att ge ut komplettering till "En bok om Tjörnarp". Midsommarfirandet på Röda Torg inleds med ett reklamslag för Landsbygd 90 i form av en plakat-parad och specialskriven sång. Meddelas att Tjörnarpsmontern fått positivt bemötande på mässan i Malung.

Planering av verksamheten vid f.d. Turisthotellet

Dagen T, som i Tjörnarp, Trivselsöndag

för alla anordnas den 23 augusti 1987. Tio Tjörnarpsföreningar deltar. Riksdagsman Karl-Erik Olsson inviger. September 1987 skriver Sockengillet till Statens Vägverk angående södra infartens bristande trafiksäkerhet på riksväg 23. Julbasar med Tomte på Röda Torg. ”Rundvandring i det forna Tjörnarp” anordnas av miljö-kultur-historiacirkeln för första gången.

Sockengillet tar initiativ till start av en ekonomisk förening med syfte att förvärva och driva f.d. Turisthotellet samt grannfastigheten (f.d. Ernhold Håkanssons hus). Stormöte hålls den 9 mars. Förvärv sker den 25 mars.

Montern på Skansen

”Kommunikationscirkeln” gör studiebesök på Televerket i Kristianstad. Resultat: Tjörnarpsabonnenter kan få tre sidor i Malmödel.

1988

Vid årsmötet 1988 hålls politikerutfrågning inför valet. Studiecirkeln Miljö-kultur-historia tar upp idén om den förfallna ringugnen vid f.d. Gunnarps Tegelbruk såsom en framtida turistattraktion. Direktör Bengt Modig vårtalar på Valborg.

De ca trettio Tjörnarpsbor som deltagit i studiecirkel reser med Tjörnarpsbuss till Hela Sverige ska Leva, Landsbygd 90-

manifestation på Skansen den 28 augusti 1988. Sockengillet ”subventionerar” resan med 50 kr per person! Tjörnarps utveckling blir stående punkt på styrelsens dagordning. I november anordnas på Turisten en utställning ”Från gångna tider”. Sockengillet får disponera kyrkans arkiv i f.d. prästgården.

1989

Vid årsmötet 1989 beslutas inrätta ett ”uppmuntranspris” att dela ut till personer som tjänstfullt arbetat för Tjörnarp. Olle Krabbe väljes till t.f. ordförande. Den 18 april gästar Höörs Manskör Tjörnarp och alla ortens föreningar deltar med musikparad till Turisten och mannekänguppvisning i skolan. På Valborg vårtalar Hans Ivar Svensson, chef på lantbrukskemiska i Kristianstad. Sockengillet får kommunens förslag till Översiktsplan för yttrande. I oktober 1989 ger Miljö-kultur-historiacirkeln ut ”Minnen från Tjörnarp” i 500 ex. Sockengillet bidrar till tryckkostnad med 50 kr per ex.

*Sonja Stjernquist inviger Turisten
1989*

1990

Vid årsmötet 1990 kommer Bertil Jönsson tillbaka som ordförande. Regler antas för "Uppmuntranstipendium" på tusen kronor. Järnvägs korsningar och SJ:s planering diskuteras. Skrivelse med begäran om stängsel skickas till Banverket. Resultatet av enkät angående eventuellt nytt namn för "Röda Torg" presenteras: Tjörnarpsborna vill ha kvar namnet! Nils Nilsson i Miljö-kultur-historiacirkeln fotodokumenterar kulturellt intressanta platser i Tjörnarp. På Valborg hålls vårtalet av gilletts ordförande Bertil Jönsson. I stället för Julbasar serverar Sockengillet glögg och pepparkakor vid affären Tjörnarps Livs.

1991

1991 hålls vårtalet på Valborg av jordbruksminister Karl-Erik Olsson. Gillet får kommunens förslag till Miljövårdsprogram på remiss.

Vid årsmötet 1991 delas Sockengilletts Uppmuntranstipendium ut för första gången. Det går till Landsbygd 90-cirkeln Miljö-kultur-historia i form av en porslinsmedalj med

Planering inför restaurering av ringugnen vid Gunnarps tegelbruk

gilletts vapen till var och en av cirkeldeltagarna samt diplom för "förtjänstfullt arbete med att tillvarata och i bokform utgiva minnen från flydda tider i Tjörnarp." Beslutas att tillsammans med kommunen arbeta för att göra den gamla ringugnen vid f.d. Gunnarps Tegelbruk till ett restaureringsprojekt eventuellt med hjälp av AMS-medel "för att på så sätt bevara ett ovanligt industriminne". Representanter från Höörs kommun och Banverket redogör för aktuella frågor för Tjörnarps del. Olle Krabbe väljes till sekreterare.

Distriktssköterska och barnavårdscentral dras in i Tjörnarp trots protester. Vårdshuset Turisten säljes. Den ekonomiska föreningen får ett litet överskott. Andelsägarna erbjuds efterskänka sin respektive del till restaureringen av ringugnen, som på så sätt får ett tillskott på 22.000 kronor.

Ann Jönsson blir "Årets Tjörnarpsbo"

Sockengillet deltar i kampanjen Grannsamverkan mot brott "Våga värna varandra". Temadag "Gammeldags Jul" anordnas i skolan. Gillet står för materialkostnader och julklappar. Förslag på gatunamn tas fram.

1992

Vid årsmötet 1992 får Ann Jönsson uppmuntranstipendiet "för oegennyttigt och förtjänstfullt arbete för Tjörnarp".

Lena Frykman väljs på nytt till sekreterare. En scen byggs till Röda Torg. Sockengillet arkiv flyttas till Höörs kommuns centralarkiv. Kristi Himmelfärdsdag anordnar Miljö-kultur-historiacirkeln för fjärde gången Gökotta i Tjörnarps. Vandrigen med start kl 06.00 går till Torups by. Under sommaren arrangeras flera ”byavandringar” av hembygds-cirkeln. I augusti kommer första hotet om nedläggning av Posten. I september får sekreteraren i uppdrag att ”förhandla med kommunen om att få fram medel för restaurering av ringug-nen”. Fackeltåg anordnas till midnattsmässa i kyrkan på julnatten.

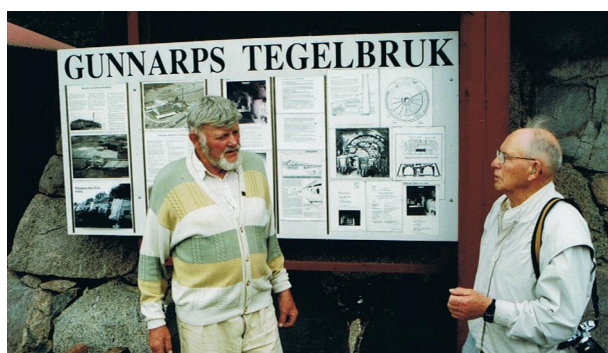

Takbygge på tegelugnen, till vänster Nils Nilsson

1993

Den 31 januari 1993 fastställer Höörs kommunfullmäktige ett nyttjanderättsav-tal, som ger Sockengillet rätt att dispo-nera ringugnens fastighet och utföra re-staureringsarbetet. Arbetsförmedlingen i Höör anvisar utan kostnad för Socken-gillet s.k. ALU- (Arbetslivsutveckling) arbetare till arbetet. Sockengillet anslår tills vidare 5000 kr för material. Hans

Ivar Svensson, Tjörnarps kyrkby, skänker virke till taköverbyggnad. Flera Tjörnarpsbor bidrar med maskiner och ideellt arbete.

Ingvar Andersson och Nils Nilsson framför Tegel-ugnens första informationstavla

Vid årsmötet 1993 går uppmuntranstien-diet till Rose-Marie Månsson ”för oegennyttigt och förtjänstfullt arbete för Tjörnarps, framför allt för barn-och ungdomsverksamheten”. Höörs kommuns nye kommundirektör Bertil Bengtsson, presenterar sig och besva-rar en mängd frågor från intresserade mötesdeltagare. Valborg firas med fackeltåg av Tjörnarps Boll- och Id-rottsförening och vårtalet hålls av kommunfullmäktiges ordförande Ing-var Andersson, Tjörnarps. Sockengillet

medverkar med ringugnsprojektet på Framtidsmässan, Älvsjö den 17 - 20 juni 1993. Tret-tioåtta tjörnarpsbor reser dit med Tjörnarpsbuss. Visning av ringugnen den 16 augusti lockar ca 100 personer. Hemvävda ”tegel”-tabletter skänkta av Anna-Greta Svensson in-bringar 2.200 kr. Kommunen bidrar med 35.000 kr, inklusive bygglovskostnader, plus 7.000 kr från kulturnämnden för lokal dokumentation, länsstyrelsen bidrar med 15.000 kr i två omgångar. Modigs plåt sponsrar plåt. Stephan Johnsson, Magnus Nyman m.fl. utför maskinarbeten. Nilla Johansson från Folkhälsoenheten besöker Tjörnarps i december och skriver om ringugnsprojektet.

1994

Vid årsmötet 1994 höjs årsavgiften till 50 kr. Förslag till stadgeändring med tillägg till § 16 godkänns: "Vid upplösning av Tjörnarps Sockengille skall gillet tillgångar övergå till kommunen och handhavas enbart för Tjörnarps räkning." Utmärkelsen för förtjänstfullt och oegennyttigt arbete för Tjörnarp utdelas till Nils Nilsson, "som fotodokumenterat bygden, varit behjälplig i naturvårdsfrågor, ordnat byavandringar, visat bilder och under hösten så gott som dagligen arbetat på ringugnens restaurering." Beslutas ta ut avgift om tio kr per person och högst 200 kr för guidning av grupper. Pengarna går till ringugnsprojektet. Tjörnarpsbornas inkomna synpunkter vad gäller tunnel/tunnlar under järnvägen redovisas vid stormöte med ansvariga för kommunen och Banverket. Krav: två tunnlar, en vid f.d. stationen och en vid badplatsen. Valborgs vårtal hålls av Krister Widén, Röda Korsets distriktssekreterare.

Gökotta med vandring till Hedensjöområdet anordnas. En dansk deltagare kopplar ihop begreppet "gökotta" med uppmaningen "kaffekorg medtages", och tar för givet att denna fest i det gröna innebär "kaffegök"(!), något som föranleder sekreteraren Lena Frykman att författa följande limerick: "En gladelig dansk ifrån Höör, på gökotta tog han sig för, att själv ta med göken, så kaffet och kröken, fick ersätta lockrops-charmör!"

Sockengillet deltar i länsstyrelsens landsbygdsutvecklingsgrupper SLUG.

Den 9 september inviger landshövding Ann-Cathrine Haglund den restaurerade ringugnen genom att avtäcka en gyllene skylt, skänkt försköningsföreningen i Höör, samt låta ångvisslan tuta. Musikskolans "Flying Kangaroos" spelar under ledning av Håkan Carlsson och Gert Blomquist. Svagdricka och grovbröd med "spegefläk" serveras, tal hålles, en utställning visas med teckningar av skolelever, som med stor fantasi illustrerat ringugn och tegelbränning. Invigningen är mycket välbesökt. Representanter för familjen Olander, ett stort antal gamla tegelbruksarbetare och många f.d. tjörnarpsbor har också mött upp.

Tio dagar efter, den 19 september, besöker Arbetsmarknadsdelegationen ugnen, som förevisas som ett "lyckat ALU-projekt"!

Gillet får en anonym gåva på 10.000 kronor. I december 1994 redovisar kassören Birgitta Alm vad gäller tegelugnsrestaureringen: "Utgifter 134.380 kr, bidrag från länsstyrelse, kommun och enskilda 94.000 kr, ur Sockengillet kassa 40.380 kr, behållning 28.700 kr. Hembygds-cirkeln (miljö-kultur-historia) har producerat manus till "Gunnarps tegelbruk i Tjörnarp. En bok om tegeltillverkning och restaureringen och bevarandet av ringugnen". Beslutas låta trycka 1000 ex för ca 35.000 kr.

Sockengillet uppvaktar vid Tjörnarps skolas 10-årsjubileum. Gillet iordningställer Kyrkstigen - Alfredabacken och förbättrar räcken. Kyrkan, som är markägare bekostar den efterlängtrade åtgärden.

1995

Vid årsmötet 1995 överlämnas en fin oljemålning över den restaurerade ringugnen. Tavlan har målats och skänkts av Eva Jeppsson. Utmärkelsen för förtjänstfullt tjörnarpsarbete utdelas till "byfrissan" Åsa Silver-Kastengren, "som tagit över och sköter postkontoret på ett förträffligt sätt." Vårtalet på Valborg hålls av Ingegerd Körner.

Tjörnarps Sockengille erhåller kommunens kulturpris på Nationaldagen 6 juni. Söndagen den 10 september firas "Kulturhusens Dag" i Sverige. Årets tema är Industri och Hantverk, ringugnen är anmäld och finns med i den rikstäckande katalogen. Ingvar Andersson, Nils Nilsson och Lena Frykman guidar och visar ugnen för 98 besökande under dagen. Sockengillet svarar för servering, försäljning av böcker och vykort.

Vägverket sätter upp sevärdhetsskylt ("kringla") till Tegelugnen vid riksväg 23, Landsvägen och Tegelbruksvägen. Mellanskånes kommunalförbund betalar, liksom plats i turistbroschyr och produktkatalog.

Naturvårdsprojektet "Tegeldammarna" - Lergravarna tillstyrkes. Överenskommelsen mellan kommunen och Banverket ger Tjörnarp två stycken gång- och cykeltunnlar under järnvägen! Bra lobbat av Sockengillet!

Ekonomin är god, bokförsäljningen går bra.

Den 18 november anordnas en fest på Jeppatorpet som tack för allt nedlagt arbete under året.

1996

Den 8 mars 1996 arrangerar Sockengillet en Temadag i skolan. Olika tidsepoker från 1890 till 1940 illustreras. I varje klassrum visas en epok med tidsenlig klädsel och redskap.

Vid årsmötet samma år utdelas utmärkelsen för förtjänstfullt och oegennyttigt Tjörnarpsarbete till Christer Olandersson, ordförande i Tjörnarps Boll- och Idrottsförening, där han arbetat i styrelsen i 22 år. Ekonomin är god: 55.000 kr. Hembygds-cirkeln arbetar nu med boken "Byar i Tjörnarp". Lions Club i Sösdala utdelar årets kulturstipendium till Sockengillet ordförande Bertil Jönsson. I november tar Sockengillet beslut om att arrangera en Hemvändardag i augusti 1997. Sockengillet genomför Julaftons fackeltåg till kyrkans midnattsmässa, över 60 personer deltar.

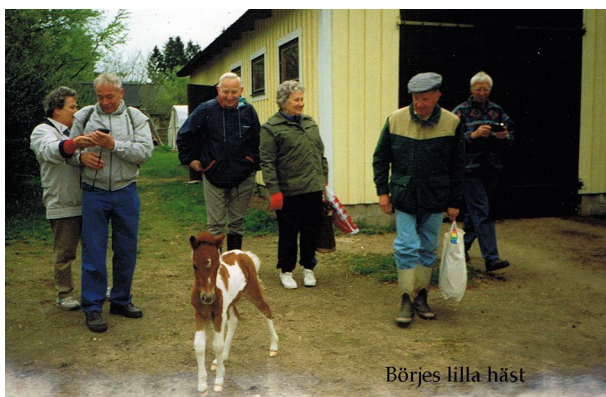

Temadag i skolan 1996

1997

Vid årsmötet 1997 ges förtjänstutmärkelsen till Stephan Johnsson, Tjörnarps mycket hjälpsamme byggentreprenör. Sockengillet medverkar aktivt i kommunens Agenda 21- arbete för miljö samt arbetet med ÖP, översiktsplan. Ekonomin är god: 70.000 kr. Medlemsantal: 206 personer. Vårtalet hålls av Lena Frykman.

Börjes lilla häst

Gökotta i Korsaröd 1996 (Obs hästen!)

Hemvändardag den 17 augusti 1997 arrangeras av alla Tjörnarps föreningar. Tjörnarpsbuss svarar för transport mellan "stationerna": kyrkan, Halmslöjden, ringugnen, Församlingshemmet, Röda Torg och skolan. Utställningar, fotbollsmatch mellan två "äldre" lag, riduppvising m.m. Peps Persson samt flera med rötter i Tjörnarp spelar på Röda Torg för över 500 personer! Utspisning på tre av "stationerna". Netto: 17.900 kr till föreningarna.

Peps Persson vid hemvändardagen 1997

Boken "Byar i Tjörnarp", som utarbetats av hembygdsgruppen, trycks i 1000 ex för 66.000 kr. Kyrkstigens järnvägstunnel blir klar den 11 december.

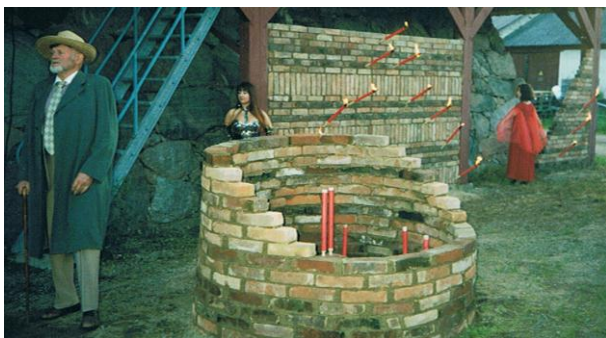
1998

Vårtalet på Valborg hålls av gilletts ordförande Bertil Jönsson. Gökottetvandringen förläggs till "Lergravarna". Hembygdsgruppen fortsätter att med numrerade pålar (103 st!) markera kulturintressanta platser, som minner om hur våra förfäder levt och verkat. Kartor med tillhörande beskrivningar framställs.

Fyra personer från Höörs kommun får äran resa till konungens jubileumsfest den 6 juni 1998, varav två från Tjörnarp, nämligen kommunfullmäktiges ordförande Ingvar Andersson och ordföranden i Tjör-

narps Sockengille Bertil Jönsson.

Ringugnen fyller 100 år. Den 10 juli 1998, på dagen 40 år efter den förödande tegelbruksbranden 1958, arrangerar Sockengillet jubileumsfesten "Eld och Lågor" med fackel-

Från jubileumsfesten för ringugnen 1998

dans inne i ugnen, tegelinstallation av konstnär Ulla Viotti, servering, tal och musik och tidsenlig klädsel. Landshövding Bengt Holgersson finns med bland de ca 300 närvarande.

Sockengillet skaffar egen hemsida, www.tjornarp.nu, Bert-Ola Jönsson och senare Rickardo Björk är ansvariga.

Sockengillet anordnar stormöte med Tjörnarps företagare på Tjörnarps kursgård för vidare utveckling av hemsidan.

1999

Vid årsmötet 1999 utdelas förtjänstutmärkelsen till Louise "Lollo" Jönsson "för hennes arbete med Fantasia hantverksbod, som lockar folk från när och fjärran". Vårtalet hålls av Gunnel Johnsson. I juli rapporteras att ekonomin är

god: 85.000 kr. Boken "Byar i Tjörnarps" har sålt bra. "Kartor över kulturminnen i Tjörnarps" har tryckts upp. En glasmonter anskaffas till gillet "hembygdsgrejor" och placeras i skolans bibliotek. Under sommaren anordnar gillet hembygdsgrupp byavandringar i Kyrkbyn, Karlarp och Torup. Mycket stor uppslutning, ca 60 personer var gång.

Återigen diskuteras badplatsens placering och eventuella flyttning. Kommunfullmäktige beslutar bilda naturreservat för Tegeldammarna/Lergravarna i Tjörnarps på förslag (motion) från Lena Frykman.

2000

Vid årsmötet 2000 utses Rickardo Björk till Årets Tjörnarpsbo "för sitt arbete med den mycket uppskattade hemsidan". I gillet kassa finns 80.000 kr. Böckerna säljer. 233 medlemmar. Vårtalet hålls av Christina Thörnqvist, lärare på Tjörnarps skola.

Byavandring i Torup år 2000

Sockengillet bidrar med 10.000 kr till material för restaurering av brydestuan i Ella by. Ingvar Andersson, Nils Nilsson och Allan Samuelsson utför det krävande arbetet att bygga stenvalv samt förstuga med torvtak. Tjörnarps Sockengille blir medlem i Skånes hembygdsförbund och deltar på kretsmöten. Orienteringstavlor sätts upp. Julljusslinga sätts upp i stora linden vid f.d. stationen. Den 10 december anordnas "JulKul", ett samarrangemang av företagare och föreningar, med

lotterier, fiskdamm, godisvagn, korv- och granförsäljning, konstutställning, glögg och pepparkakor.

2001 - 2002

Vid årsmötet 2001 väljs Anette Jörgensen till sekreterare efter Lena Frykman, som lämnar styrelsen efter närmare 30 år.

Paret som driver Vårdshuset Turisten, Mihaljo och Silvana Senek får årets utmärkelse för förtjänstfullt arbete för Tjörnarps.

Vårtalet hålls av Ingvar Andersson, Ella by, kommunfullmäktiges ordförande.

Vid årsmötet 2002 väljs Rickardo Björk till t.f. ordförande efter Bertil Jönsson, som lämnar styrelsen efter femton år som ordförande.

Årets Tjörnarpsbor blir Stig och Marianne Nilsson, Tjörnarpsbuss, som byggt upp detta välskötta familjeföretag, högt uppskattat vida omkring.

Vårtalet hålls av gilletts avgångne ordförande Bertil Jönsson.

Gökotta i Slättaröd år 2002

Under året avlider Tjörnarps egen amatörgeolog Gustav Andersson. Han har testamenterat sina tillgångar till Tjörnarps Sockengille. Beslutas att en skrift om Gustav skall produceras. Hembygds-cirkeln arbetar med detta liksom med att kartlägga och beskriva själva stations-samhället och dess historia, hus och människor.

2003

Vid årsmötet 2003 väljs Magnus Jönsson till ordförande. Årets Tjörnarpsbor blir Marianne och Ingvar Johansson som får utmärkelsen för sitt arbete med fritidsgården. Gökottan firas i naturreservatet Lergravarna i strålände väder med många glada och intresserade vandrare. Vårtalet hålls i ösregn inför en tapper skara av Lena Frykman, 1:e vice ordförande i kommunfullmäktige. Fackeltåget till midnattsmässa julnatten måste däremot ställas in på grund av ösregn. Detta gjorde inte så mycket, eftersom Tjörnarps kyrka fortfarande var stängd på grund av att ett omfattande och viktigt restaureringsarbete ännu inte hade hunnit avslutas.

Tjörnarps i januari 2004

Lena Frykman